

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

IPK – Počítačové komunikace a sítě
Projekt č.1 - Zjištění informací o uživateli

Obsah

1	Zadanie	2
2	Základné informácie	2
3	Popis riešenia	2
3.1	Klient	2
3.2	Server	2
4	Zaujímavosti	3
5	Príklady použitia	3
6	Zdroje	4

1 Zadanie

Zoznámiť sa s kostrami kódov pre programovanie sieťových aplikácií (klient, server) za použitia *BSD socketov*. Navrhnuť vlastný aplikačný protokol realizujúci prenos informácií o používateľoch a naprogramovať klientskú a serverovú aplikáciu.

2 Základné informácie

Komunikáciu medzi serverom a klientom zabezpečuje protokol *TCP*, nakoľko bolo potrebné zabezpečiť bezpečný prenos informácií bez poškodenia dát. *TCP* komunikácia zahŕňa nadviazanie spojenia. Pri nadviazovaní spojenia prebehne tzv. *three-way handshake*. Ak je všetko v poriadku, začnú sa odosielať dáta medzi klientom a serverom. Na základe zadaných vstupných argumentov pri spúšťaní klienta sa vytvorí správa - *request*, ktorá je odoslaná na server. Server následne v súbore **etc/passwd** vyhľadá požadované údaje a odošle správu obsahujúcu tieto údaje klientovi, prípadne prázdnu správu ak sa údaje nepodarilo nájsť.

3 Popis riešenia

3.1 Klient

Kontrolu vstupných argumentov v oboch aplikáciách zabezpečuje funkcia *GETOPT()*. V prípade nesprávnej kombinácie, prípadne chýbajúcich argumentov aplikácia vypíše nápovedu a skončí.

Po kontrole argumentov sa vytvorí request, ktorý obsahuje hlavičku v tvare `<--xnerec00_protocol-->`. Ďalej obsahuje číselný kód zvoleného argumentu (1, 2 alebo 3) a prípadne **login**. Jednotlivé časti sú oddelené znakom **&**.

Následne sa klient pokúsi nadviazať *TCP* komunikáciu so serverom a odoslať request. K tomu je potrebné vykonať nasledujúce kroky:

- vytvoriť *client socket* pomocou funkcie *SOCKET()*
- vyhľadať *DNS* serveru a preložiť, prípadne skontrolovať prítomnosť serveru na zadanej *IPv4* adrese pomocou funkcie *GETHOSTBYNAME()*
- pripojiť sa na server pomocou funkcie *CONNECT()*
- odoslať request pomocou funkcie *SEND()*

Po úspešnom vykonaní týchto krokov je klient pripravený prijímať dáta zo serveru. Dáta su ukladané do *bufferu*. Prijatá správa je ihneď vytlačená na štandardný výstup. Prijímanie dát zabezpečuje funkcia *RECV()* vo *WHILE* cykle. Ak prijaté dáta nenaplnia buffer, signalizuje to, že server už odoslal všetky dáta. Po vyskočení z cyklu sa uzavrie *client socket* pomocou funkcie *CLOSE()* a aplikácia sa ukončí.

3.2 Server

Po validácii *PORTU* bude server čakať na request. K tomu je potrebné vykonať nasledujúce kroky:

- vytvoriť *welcome socket* pomocou funkcie *SOCKET()*
- priradiť adresu k *welcome socketu* pomocou funkcie *BIND()*
- pomocou funkcie *LISTEN()* označiť *welcome socket* ako pasívny (bude použitý na akceptovanie requestu)

Server teraz v nekonečnom cykle čaká na request. Funkcia *ACCEPT()* pri nadviazaní spojenia vytvorí *komunikačný socket* a prijme request pomocou funkcie *RECV()*.

Po rozparsovaní requestu sa vytvorí správa, ktorá bude odoslaná klientovi. Request musí obsahovať správnu hlavičku. Správa bude odosielaná vo *WHILE* cykle po bufferoch veľkosti 1024B. Po odoslaní celej správy sa komunikačný socket uzavrie a server čaká na ďalší request.

Server vybavuje requesty až do prijatia signálu *SIGINT*. Po jeho odchytení sa uzavrie *welcome socket* a aplikácia sa ukončí.

4 Zaujímavosti

Pri argumente `-p` prebieha ihneď kontrola, či bol zadáný validný port pomocou funkcie `FIND_FIRST_NOT_OF()`.

Ak pri argumente `-h` je prvý znak číslo, kontroluje sa, či bola zadaná korektná IPv4 adresa pomocou funkcie `INET_PTON()`.

Client socket má nastavený timeout na 10s pomocou funkcie `SETSOCKOPT()` s parametrom `SO_RCVTIMEO`. Ak po uplynutí 10s nepríde odpoveď zo serveru, aplikácia sa ukončí.

Aby nedochádzalo k problému, že ihneď po vypnutí serveru sa nedá spustiť server na rovnakom porte, je po vytvorení welcome socketu zavolaná funkcia `SETSOCKOPT()` s parametrom `SO_REUSEADDR`. Tým pádom sa povolí re-bindovanie na port, ktorý bol použitý predtým.

Vyhľadávanie v súbore **etc/passwd** a následné parsovanie riadku zabezpečujú C++ funkcie pracujúce so `STRINGAMI`. Jednotlivé riadky zo súboru sa získavajú funkciou `GETLINE()`. Prvá časť každého riadku sa porovná so zadaným **loginom**, a v prípade zhody sa v cykle odrezáva začiatok riadku po znak `:`. Nakoniec sa odreže požadovaný `SUBSTRING`.

Nakoniec bolo treba vyriešiť situáciu, ktorá nastávala pri odosielaní veľkého množstva dát. Niekedy nastal problém v prijímaní dát a klient odoslal serveru signál `SIGPIPE`, čo spôsobilo ukončenie serverovej aplikácie. Klient teda po prijatí bufferu odošle serveru správu **OK** a server odosiela ďalší buffer až po úspešnom prijatí tejto správy.

5 Príklady použitia

Zobrazenie nápovedy pri nesprávnych vstupných argumentoch:

```
xnerec00@merlin: ~/SK0LA/ipk/proj1$ ./ipk-server 30100
Invalid parameter!
Usage: ./ipk-server -p port
```

```
eva ~/SK0LA/ipk/proj1> ./ipk-client -h merlin -p 30100 -n xnerec00 -a
Invalid parameters!
Usage: ./ipk-client -h host -p port [-n|-f|-l] login
./ipk-client -h host -p port -l
```

Spustenie serveru:

```
xnerec00@merlin: ~/SK0LA/ipk/proj1$ ./ipk-server -p 30100
█
```

Spustenie klienta s parametrom `-n`:

```
eva ~/SK0LA/ipk/proj1> ./ipk-client -h merlin -p 30100 -n xnerec00
Nereca Tomas,FIT BIT 2r
```

Spustenie klienta s parametrom `-f`:

```
eva ~/SK0LA/ipk/proj1> ./ipk-client -h merlin -p 30100 -f xnerec00
/homes/eva/xn/xnerec00
```

Spustenie klienta s parametrom `-l` a prefixom:

```
eva ~/SK0LA/ipk/proj1> ./ipk-client -h merlin -p 30100 -l xner
xnerec00
xnerud01
```

Spustenie klienta s parametrom `-l` bez prefixu (na obrázku len niekoľko riadkov):

```
eva ~/SK0LA/ipk/proj1> ./ipk-client -h merlin -p 30100 -l
adm
annot01
annot02
annot03
```

6 Zdroje

Pri riešení projektu som sa snažil čo najviac držať materiálov k predmetu. Pri návrhu TCP komunikácie som využil úryvky kódu z prednášky 2.

Niektoré úryvky kódu sú inšpirované odpoveďami na diskusných fórach. Adresa na fórum je v tom prípade v komentári.

Ďalej som čerpal z rôznych manuálových stránok, napr.:

<http://man7.org/linux/>

<https://linux.die.net/man/>

<http://www.cplusplus.com/reference/>